

แผนปฏิบัติการการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment : ITA)
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตุลาคม ๒๕๖๓

คำนำ

การจัดทำแผนปฏิบัติการการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) กำหนด

ในการนี้ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถาบันให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักยุทธศาสตร์และแผน
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑. หลักการและเหตุผล	๔
๒. วัตถุประสงค์	๕
๓. เป้าหมาย	๕
๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๕
บทที่ ๒ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)	
ผลการประเมินภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๖
ผลการประเมิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๖
บทที่ ๓ แผนปฏิบัติการการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๙

บทที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)” การประเมิน ITA ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันมีการขยายขอบเขตและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษาทบทวนรายละเอียดแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการออกแบบการขับเคลื่อนการประเมินอย่างเป็นระบบ ลดภาระของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดการใช้จ่ายงบประมาณและเพิ่มประสิทธิภาพของการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ประกอบกับได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System: ITAS) ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ทันสมัย สามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และทำให้การดำเนินการประเมินสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ จากความสำคัญของการประเมิน ITA ดังกล่าว ทำให้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนแม่บทฯ โดยในระยะแรก (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) กำหนดค่าเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ๘๕ คะแนนขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) ตระหนักเป็นอย่างยิ่งถึงความจำเป็นในการป้องกันปราบปรามการทุจริต จึงมุ่งมั่นดำเนินมาตรการต่าง ๆ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยสำนึกว่าคุณค่าและเชื่อว่าปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญของการดำเนินภารกิจให้มีคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถาบันในการเป็นสะพานเชื่อมต่อ (Connector) ระหว่างหลักมาตรฐานระหว่างประเทศสู่การปฏิบัติในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค โดยเฉพาะในมิติด้านหลัก “นิติธรรม” “การป้องกันอาชญากรรม” และการพัฒนา “กระบวนการยุติธรรมทางอาญา” ให้เกิดผลอันเป็นรูปธรรม อันจะเอื้อต่อการพัฒนาประเทศให้มั่นคงและยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และนำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็น กลไกสำคัญที่จะป้องกันการทุจริต โดยเฉพาะการกระทำที่เอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่ ในภาครัฐให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง สถาบันจึงเห็นความสำคัญของการประเมิน ITA ซึ่งถือเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ ได้มีส่วนร่วมกันส่งเสริมให้การบริหารราชการของประเทศไทยให้เป็นไปอย่าง มีคุณธรรมและความโปร่งใส และส่งผลให้การทุจริตในภาพรวมของประเทศลดน้อยลงไปได้ ไม่นานก็น้อย ซึ่งในระยะยาวยังสามารถสะท้อนถึงการรับรู้ในระดับสากลได้อีกด้วย จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก สร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต เสริมสร้างคุณธรรมความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ตลอดจนช่วยยกระดับธรรมาภิบาลในหน่วยงานต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)
๒. เพื่อยกระดับคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)
๓. เพื่อให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก สร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต เสริมสร้างคุณธรรมความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของบุคลากร

เป้าหมาย

๑. ระดับคะแนนคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถาบัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕
๒. บุคลากรของสถาบันมีความรู้ มีจิตสำนึก ต่อต้านการทุจริต และมีคุณธรรมความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

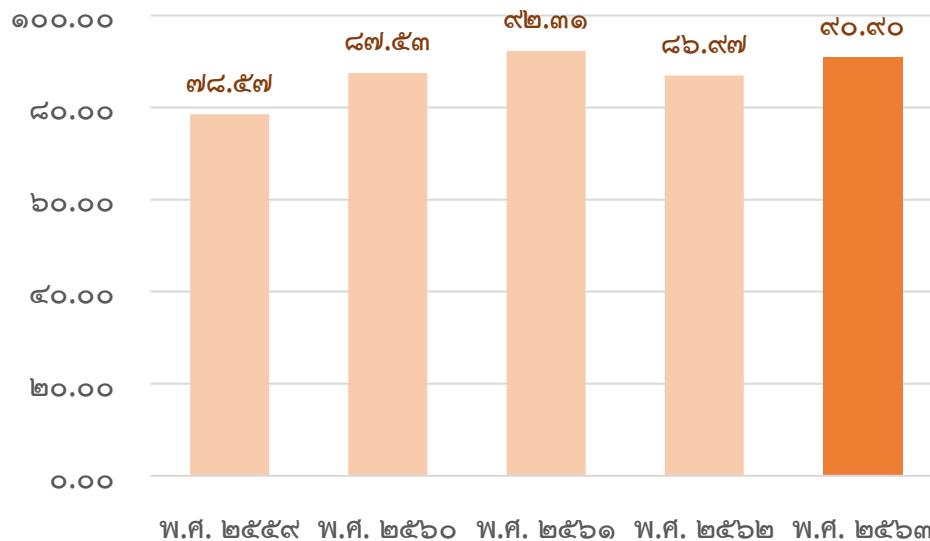
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ระดับคะแนนคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถาบัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕
๒. บุคลากรของสถาบันมีความรู้ มีจิตสำนึก ต่อต้านการทุจริต และมีคุณธรรมความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

บทที่ ๒ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

ผลการประเมินภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) ได้เข้าร่วมการประเมิน ITA อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลคะแนนอยู่ที่ร้อยละ ๗๘.๕๗ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลคะแนนอยู่ที่ร้อยละ ๘๗.๕๓ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลคะแนนอยู่ที่ร้อยละ ๙๒.๓๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลคะแนนอยู่ที่ร้อยละ ๘๖.๙๗ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลคะแนนอยู่ที่ร้อยละ ๙๐.๙๐

ผลการประเมิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

กรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) แบ่งออกเป็น ๑๐ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) การปฏิบัติหน้าที่ (๒) การใช้งบประมาณ (๓) การใช้อำนาจ (๔) การใช้ทรัพย์สินของราชการ (๕) การแก้ไขปัญหาการทุจริต (๖) คุณภาพการดำเนินงาน (๗) ประสิทธิภาพการสื่อสาร (๘) การปรับปรุงระบบการทำงาน (๙) การเปิดเผยข้อมูล และ (๑๐) การป้องกันการทุจริต โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ๓ เครื่องมือ ดังนี้

(๑) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) เป็นการประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในที่มีต่อหน่วยงานตนเอง ประกอบด้วยตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริต

(๒) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT) เป็นการประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายนอกที่มีต่อหน่วยงานที่ประเมิน ประกอบด้วยตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร และการปรับปรุงการทำงาน

(๓) แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) เป็นการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ประกอบด้วยตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต

รายละเอียดผลการประเมิน ผลคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ปรากฏดังตาราง

ตัวชี้วัด	ผลคะแนน ปี ๒๕๖๓
แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT)	
๑. การปฏิบัติหน้าที่	๘๖.๔๑
๒. การใช้งบประมาณ	๗๒.๓๗
๓. การใช้อำนาจ	๗๘.๗๓
๔. การใช้ทรัพย์สินของราชการ	๗๙.๓๐
๕. การแก้ไขปัญหาการทุจริต	๗๕.๑๔
แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT)	
๖. คุณภาพการดำเนินงาน	๙๓.๙๖
๗. ประสิทธิภาพการสื่อสาร	๙๒.๐๙
๘. การปรับปรุงการทำงาน	๙๒.๑๙
แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT)	
๙. การเปิดเผยข้อมูล	๙๗.๗๘
๑๐. การป้องกันการทุจริต	๑๐๐.๐๐
คะแนนที่ได้	๙๐.๙๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคณะประเมิน ITA ของสถาบัน

จากเป้าหมาย “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปี ๒๕๖๓” ที่กำหนดให้หน่วยงานที่เข้ารับการประเมินร้อยละ ๘๐ จะต้องมียอดคะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป ภายในปี ๒๕๖๕ พบว่า

- แบบวัดที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์เป้าหมาย (๘๕ คะแนนขึ้นไป) คือ แบบวัด EIT (External Integrity and Transparency Assessment) และ OIT (Open Data Integrity and Transparency Assessment) ซึ่งสะท้อนคุณภาพการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและการให้บริการผ่านระบบ e-service ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และง่ายต่อการเข้าถึง

- แบบวัดที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์เป้าหมาย (ร้อยละ ๘๕) คือ แบบวัด IIT (Internal Integrity and Transparency Assessment) ซึ่งเป็นการประเมินการรับรู้ของบุคลากรภายในเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ การใช้จ่ายงบประมาณและทรัพย์สินของราชการ โดยยึดระเบียบปฏิบัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีผลการประเมินที่ดียิ่งขึ้นในปีถัดไปดังต่อไปนี้

๑) การปฏิบัติหน้าที่ จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอน ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบในการให้บริการอย่างชัดเจน สร้างระบบการประเมินประสิทธิภาพการให้บริการของผู้มาติดต่อรับบริการ ณ จุดให้บริการได้โดยสะดวก และเป็นไปตามหลักการปกปิดความลับของผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งกำหนดมาตรการบริหารงานบุคคลและการพิจารณาให้โทษ ให้โทษ ตามหลักคุณธรรมและความสามารถ

๒) การใช้งบประมาณ จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ รวมถึงกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณโดยเปิดเผยและพร้อมรับการตรวจสอบจากทุกภาคส่วน ตลอดจนการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ

๓) การใช้อำนาจของผู้บริหารด้านการบริหารงานบุคคล จัดทำรายละเอียดของตำแหน่งงาน (job description) และเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและเปิดเผย รวมทั้งการเปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

๔) การใช้ทรัพย์สินของราชการ จัดทำคู่มือและระเบียบการใช้ทรัพย์สินของราชการ สร้างระบบการกำกับดูแลและติดตามตรวจสอบการยืม - คืน และการลงโทษอย่างเคร่งครัด

๕) การแก้ไขปัญหาการทุจริต มุ่งเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของส่วนรวม มีจิตสาธารณะและพร้อมให้บริการประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยจัดทำมาตรการการป้องกันและมีระบบการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการทุจริตอย่างชัดเจนและเปิดเผย รวมทั้งการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการติดตามตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานได้โดยง่ายและสะดวก ที่สำคัญต้องมีการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถของบุคลากรผู้ดูแลเว็บไซต์ของหน่วยงานในการปรับปรุงระบบให้ทันสมัย และมีการติดต่อสื่อสารผ่านเว็บไซต์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๓ แผนปฏิบัติการการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินการ
 ของหน่วยงานภาครัฐ(Integrity and Transparency Assessment :
 ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ลำดับ	กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔				หมายเหตุ
		ไตรมาส ๑ (ต.ค. - ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค. - มี.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย. - มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค. - ก.ย. ๖๔)	
๑	สำนักงาน ป.ป.ช. ประชุมชี้แจงกรอบการประเมิน ITA ปี ๒๕๖๔	✓	✓			
๒	ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข/เพิ่มเติม ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยผ่านเว็บไซต์		✓	✓		
๓	ปรับปรุงประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารองค์กร	✓	✓	✓		
๔	เตรียมบุคลากรผู้รับผิดชอบ - ผู้ดูแลระบบ (Admin หน่วยงาน) - ผู้บริหารที่รับผิดชอบการประเมิน		✓			
๕	จัดทำ และเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	✓	✓	✓	✓	
๖	ลงทะเบียนและเปิดใช้งานรหัสผ่านในระบบ ITAS นำเข้าข้อมูลเพื่อเตรียมการประเมิน ได้แก่ จำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน และข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก			✓		
๗	จัดอบรมเรื่องการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสให้กับบุคลากรได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การประเมินและนำไปปฏิบัติ โดย วิทยากรจาก ป.ป.ช.			✓		

ลำดับ	กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔				หมายเหตุ
		ไตรมาส ๑ (ต.ค. - ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค. - มี.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย. - มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค. - ก.ย. ๖๔)	
๘	ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ช่องทางการตอบแบบสำรวจ พร้อมกำกับ ติดตามให้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนด - ช่องทางการตอบแบบสำรวจ IIT - ช่องทางการตอบแบบสำรวจ EIT			✓		
๙	ดำเนินการประสานกับ OPC นำข้อมูลขึ้น เว็บไซต์			✓		
๑๐	ดำเนินการตอบคำถามแบบสำรวจ OIT			✓		
๑๑	ผู้รับจ้างประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลแบบ สำรวจ EIT และตรวจสอบและให้คะแนน แบบสำรวจ OIT (สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการ)				✓	
๑๒	ผู้รับจ้างประเมินสรุปผลและให้ข้อเสนอแนะ ระบบประมวลผลการประเมิน (สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการ)				✓	
๑๓	สำนักงาน ป.ป.ช. ประกาศผลคะแนน ITA				✓	

หมายเหตุ : กิจกรรม อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม